

Ajuriagerra eta euskara

Euskaldunon Egunkaria, 1998-09-02: 3.

Euskal Herriko pertsonaia abertzale batzuekin harremanak izatea suertatu zait, hauen artean Juan Ajuriagerrarekin. Gauza asko irakurri eta entzun nituen berataz, baina ikusi, Donostian egin nuen lehen aldiz 1970ean, ni Venezuelatik etorri berrian; libre ez zen nire hitza emana utzi nuen hango enbaxada espainolean ez nintzela *politikan* sartuko, baina horretxetarako etorri nintzenez gero, hemen aurkitu nuen sei hilabete gero formalki EAJko batzar batean. Zorrotza eta ilun zirudien aurpegi zurbila zuen azalean, baina oso zen atsegina tratuan.

Harrezkero bere taldean aritu nintzen.

Sarri ikusten ginen batzarretan, Hondarribiatik ere pasatzen zuen, eta bere eskutik jaso nuen hileroko *Alderdi* zuzentzeko mandatua, eta aldizkariko euskararen *h* neurritz, kolaborazioak zetozen arabera sartzeko baimena, Juanek berak ondo arrazoindua hain xuxen.

Hau izan zen egin nuen lanetako bat Franco hil zen arte (1975).

Bi urte lehen jauzia izan nintzenez, gero Iparraldetik itzulian, Karlos Santamariak eta Juanek eskatu zidaten Eusko Kontseiluko Boletin ofizialean euskal itzulpenaz arduratzea (Xalbador Garmendia aukeratu nuen); *Deia* egunkari berriaren euskal zuzendaritzara deitu ninduen Ajuriak eta lan honetan sartu nintzen. Juan gaitzak jo zuen, eta larri, bestela ez nuen nire lan itxaropentsu hau bukatu zen moduan amaituko. Luis Mari Retolaza eta biok joan gintzaizkion etxera bisitan, eta oso gaiso ikusi nuen; halere galdetu nahi izan nion ea zergatik ez genuen, orain deskantsuan zegoen honetan, denbora tartetxo bat hartzen elkarrizketa bat egiteko. "Pentsaukot", esan zidan, "Pentsaukot"...

Laster hil zen, orain hogeitun urte, hain xuxen.

Askotatu sentitu nuen. Banekien, beste gauzen artean, bera gabe euskal egunkariaganako nituen urtebeteko euskal ametsak pixka hartan geratuko zirela. Halaxe izan zen.

Joxemi Zumalabe urte batzuk gero E. EGUNKARIAren proiektorekin agertu zitzaidan arte.